

8/2021 | Tiedote alkavasta tutkimuksesta

Lääkkeiden käyttäjien tietämystä Kelan lääkekorvausperusteista selvitetään

P. Raekivi, L. Saastamoinen, S. Lampela, M. Airaksinen

Pro gradu -tutkielman tavoitteena selvittää lääkekorvausjärjestelmän ymmärrettävyyttä lääkkeen käyttäjän näkökulmasta

Tutkimuksen tavoitteina on tutkia 1) kuinka lääkkeiden käyttäjien hinta-, lääkevaihto- ja lääkekorvausneuvonta on toteutunut apteekissa asioidessa, 2) onko lääkkeiden käyttäjille jäänyt lääkekorvauksista jotain epäselväksi ja ovatko demografiset ja sosioekonomiset tekijät yhteydessä lääkekorvausten ymmärtämiseen, 3) ovatko lääkkeiden käyttäjät jättäneet lääkkeitä ostamatta taloudellisten syiden tai lääkkeen hinnan vuoksi sekä 4) mistä lähteistä lääkkeitä käyttäjät ensisijaisesti hakisivat tietoa lääkkeiden korvattavuuteen liittyvissä kysymyksissä.

Tutkimuksen aineisto ja menetelmät

Tutkimuksen aineistona käytetään Kansaneläkelaitoksen, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimean, Helsingin yliopiston sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen yhteistyössä toteuttamasta Lääkevalmisteiden hintakilpailun aktivointi ja asiakkaiden odotukset apteekkitoiminnalle uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmässä -tutkimuksesta saatuja vastauksia. Tutkimuksen aineisto on kerätty kyselytutkimuksella vuonna 2020. Kyselyn toteutuksesta vastasi Taloustutkimus Oy, jonka verkkopaneeliin kuuluvista 18–79-vuotiaista Suomessa asuvista henkilöistä otettiin väestöä edustava otos. Kyselyyn vastasi n=1650 henkilöä. Tutkimuksen aineisto analysoidaan toukokuun 2021 loppuun mennessä. Tutkimus tehdään Helsingin yliopiston farmakologian ja lääkehoidon osaston ja Kelan tutkimusyksikön yhteistyönä.

Lääkkeiden käyttäjien lääkekorvausjärjestelmän tuntemuksesta ei tiedetä vielä paljoa

Apteekeilla on suuri rooli lääkekorvausten toteuttamisessa, ja ne ovat tärkeitä tiedonlähteitä lääkkeiden käyttäjille lääkekorvausasioissa. Viime vuosien aikana mutkistuneet lääkekorvausmenettelyt ja niiden selventäminen lääkkeiden ostajille voivat viedä paljon apteekin farmaseuttisen henkilökunnan aikaa reseptintoimitustilanteissa. On tärkeää tietää, kuinka hinta- ja lääkekorvausneuvonta apteekeissa asiakkaiden näkökulmasta katsottuna toteutuu ja kuinka hyvin lääkkeiden käyttäjät ymmärtävät lääkkeidensä lääkekorvausperiaatteet. Aihetta ei ole aiemmin juurikaan tutkittu lääkkeiden käyttäjien näkökulmasta. Tutkimuksen tuloksia voidaan tulevaisuudessa hyödyntää esimerkiksi apteekkipalveluiden ja lääkekorvausjärjestelmän kehittämisessä.

Lisätietoja

Pauliina Raekivi (pauliina.raekivi@helsinki.fi), proviisoriopiskelija, Helsingin yliopisto